

Båstad 2025-06-09

Remissvar Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15)

Diarienummer **S2025/00416**

Inledning

Båstads kommun har getts möjlighet att yttra sig över betänkandet *Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare* (SOU 2025:15). Utredningens uppdrag har varit att föreslå åtgärder för att bryta långvarigt biståndsmottagande och att öka drivkrafter och möjligheter till självförsörjning för de personer som får försörjningsstöd. Socialnämnden i Båstads kommun avgränsar sitt svar till de förslag som uppfattas ha en direkt koppling till nämndens verksamhetsområde individ, familj och arbete vilket sammanfattas nedan.

Sammanfattning:

Reformen i SOU 2025:15 medför viktiga förändringar i socialtjänstens ansvar och arbetsprocesser. Dessa förändringar påverkar i förlängningen den enskildes möjlighet att få stöd och hjälp från samhället. För att reformen ska bidra till en stärkt socialtjänst är det avgörande att vi säkerställer att dess grundläggande mål – tillgänglighet, jämlikhet och rättssäkerhet – också efterlevs i praktiken.

Utredningens förslag:

- **Jobbpremie vid övergång till arbete:** Införande av en tillfällig jobbpremie för att öka det ekonomiska utbytet för den som går från försörjningsstöd till arbete.
- **Modernisering av riksnormen:** Uppdatering av riksnormen för ekonomiskt bistånd för att bättre spegla aktuella levnadskostnader.
- **Begränsningar i försörjningsstödet:** Införande av regler som begränsar möjligheten att lämna försörjningsstöd utöver riksnormen.
- **Utökad samverkan:** Kommunen ges möjlighet att initiera en samordnad individuell plan med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om den enskildes ansökan om samordnad rehabilitering avslagits.
- **Kunskapsstöd till yrkesutövare:** Socialstyrelsen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ges i uppdrag att ta fram ett gemensamt kunskapsstöd

för att stödja biståndsmottagare som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom.

- **Sjukintyg vid hinder för arbetsförmåga:** Biståndssökande som är förhindrade att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom ska lämna ett läkarintyg till socialnämnden om hindret överstiger sju dagar.
- **Lagkrav för laglig vistelse:** Införande av ett krav i socialtjänstlagen som innebär att ekonomiskt bistånd endast ska lämnas till personer som vistas lagligen i Sverige.
- **Tillsyn och uppföljning:** Socialstyrelsen uppdras att ta fram informationsmaterial och löpande statistik, samt att utvärdera arbetsmarknadseffekterna av jobbpremien.

De föreslagna åtgärderna bedöms träda i kraft den 1 januari 2027

Bakgrund till kommunens bedömning:

Båstads kommun välkomnar intentionerna i SOU 2025:15 att stärka biståndsmottagarnas möjligheter till självbestämmande och delaktighet. Vi delar uppfattningen att en mer samordnad och rättssäker socialtjänst är nödvändig för att möta komplexa behov, särskilt bland personer med psykiatrisk problematik. Vi ser därför **utöver** utredningens förslag ett behov av statliga resurser och riktade bidrag för att kunna möta dessa ökade krav utan att äventyra kommunens övriga verksamheter.

Tillgängligheten till stöd och hjälp hotas om socialtjänsten inte får tillräckliga resurser för att hantera ökade och mer komplexa uppgifter, samtidigt som väntetider inom psykiatri kvarstår, det utökade samordningsansvaret läggs på kommunen **utan** att ett motsvarande formellt mandat eller tillräckliga resurser följer med. Det leder till högre krav på kompetens avseende medicinska diagnoser och tid för utredning för varje handläggare.

Jämlikheten riskerar att påverkas negativt om resurser och kompetens varierar mellan kommuner, vilket kan leda till skillnader i bedömningar och insatser för personer i liknande situationer. Politisk styrning och stöd behövs för att skapa nationella ramar och stödsystem som bidrar till likvärdighet i hela landet. Det styrker också ett behov av utvecklade samverkansrutiner och administrativt stöd.

Rättssäkerheten kan äventyras om socialsekreterare saknar mandat, tillgång till adekvata underlag och/eller effektiva samverkansrutiner med andra myndigheter. Lagstiftaren har en central roll i att tydliggöra ansvarsfördelning och skapa förutsättningar för en fungerande samverkan.

Sammanfattningsvis är det ett gemensamt politiskt ansvar att se till att reformens intentioner omsätts i praktiken genom att satsa på resurser, kompetensutveckling

och samverkansmodeller. På så sätt kan socialtjänsten fortsätta att erbjuda den enskilde ett rättssäkert, jämlikt och tillgängligt stöd – en grund för ett hållbart och inkluderande samhälle.

Båstad kommuns ställningstagande:

- **Båstads kommun tillstyrker förslaget om jobbpremie vid övergång till arbete:** Införande av en tillfällig jobbpremie för att öka det ekonomiska utbytet för den som går från försörjningsstöd till arbete.
- **Båstads kommun tillstyrker förslaget om modernisering av riksnormen:** Uppdatering av riksnormen för ekonomiskt bistånd för att bättre spegla aktuella levnadskostnader.
- **Båstads kommun tillstyrker förslaget om begränsningar i försörjningsstödet:** Införande av regler som begränsar möjligheten att lämna försörjningsstöd utöver riksnormen samt utredningens förslag till begränsning av försörjningsstödet för större hushåll om det som utredningen uttrycker, inte genomförs tillsammans med förslaget om bidragstak.
- **Båstads kommun tillstyrker förslaget om utökad samverkan:** Kommunen ges möjlighet att initiera en samordnad individuell plan med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen under förutsättning att formellt mandat och tillräckliga resurser följer med.
- **Båstads kommun tillstyrker förslaget om kunskapsstöd till yrkesutövare:** Socialstyrelsen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ges i uppdrag att ta fram ett gemensamt kunskapsstöd för att stödja biståndsmottagare som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom.
- **Båstads kommun tillstyrker förslaget om sjukintyg vid hinder för arbetsförmåga:** Biståndssökande som är förhindrade att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom ska lämna ett läkarintyg till socialnämnden om hindret överstiger sju dagar.
- **Båstads kommun tillstyrker förslaget om lagkrav för laglig vistelse:** Införande av ett krav i socialtjänstlagen som innebär att ekonomiskt bistånd endast ska lämnas till personer som vistas lagligen i Sverige.
- **Båstads kommun tillstyrker förslaget om tillsyn och uppföljning:** Socialstyrelsen uppdras att ta fram informationsmaterial och löpande statistik, samt att utvärdera arbetsmarknadseffekterna av jobbpremien.

Båstad 2025-06-09

Socialnämndens ordförande

Jessica Andersson